

Tizennyolc év – IV. rész

Az előző részek tartalma: az 1953-ban született férfi beteg 1986 tavaszán észlelt először alsó végtagi érzészavarokat. A spontán megszűnő tünetek a következő év februárjában látászavarral és szédüléssel kombinálva újra jelentkeztek. Átmeneti javulást követően egy veseköves epizód után 1987 nyarára már súlyosabb szédüléssel, mozgáskoordinációs zavarok is felléptek. A szegedi klinika átmeneti helyhiánya miatt neurológiai kivizsgálásra egy másik vidéki város kórházába utalták. A kivizsgálás sem beigazolni, sem kizárni nem tudta az esetlegesen felmerült SM gyanúját, viszont organikus pszichoszindrómaként pánikbetegség és depresszió jelent meg a tünetek mellett.

IV. rész: Felfelé a lejtőn

1987 karácsonyát és szilveszterét egy soproni szanatóriumban töltöttem. A környezetváltozás, a hasonlóan nehéz sorsú emberekkel való találkozás kilendített a holtpontról. Megpróbáltam megfogadni az útravalóul kapott tanácsot: próbáljak megbarátkozni azzal, hogy olyan vagyok, amilyen...

Hazaérve újra felkerestem vívó barátaim apját, aki átnézte a szanatóriumban kapott zárójelentésemet, és azt mondta: „Próbáljon meg visszatérni a sportoláshoz. Persze ne bolond módjára, csak fokozatosan, lassan...”

Először el voltam képedve az ötlettől. Én? Vívni? Amikor örülök, ha éppen nem szédülök?

Végül csak rászántam magam. Emlékszem, első alkalommal egy ötös asszót tudtam levívni, és hazafelé úgy tántorogtam, mint aki részeg. Mégis hihetetlen boldogságot éreztem.

Attól a naptól fogva újra elkezdtem rendszeresen sportolni. Az első évben persze aligha lehetett ezt sportnak nevezni, az állóképességem azonban fokozatosan javult. Heti két, esetleg három alkalommal jártam le edzésre, de nem értem be ennyivel. Ugyancsak heti három alkalommal jártam úszni is, alkalmanként 2000 métert. Az első kilométert teljes erőbedobással, a második ezer métert csak levezetésként. Emlékeznek még rá, mit írtam az előző részben? Mellúszásban 45-50 perc alatt tudtam megtenni ezer

métert és többnyire már 200 méter után jelentkezett a rosszullet, a pánik. 1988 végén, 1989 elején viszont már 35 percen belül teljesítettem ezt a távot, és 1991-re rendszeresen 24-25 percen belül voltam. 1989 tavaszán újfent elkezdtem a versenyszerű vívást. Kezdetnek ismét bejutottam a harmadosztályba, majd 1990-től sorozatban első-harmadik helyezéseket értem el a körzeti és területi versenyeken. 1991-ben egyéniben felkerültem a másodosztályba és tagja voltam 1992-ben Szeged város kardcsapatának, amely 18 évnyi szünet után velünk – velem! – jutott be az OB I-be. Ezek a sikerek hihetetlen tartást adtak nekem. Látászavarom nagyjából rendeződött. Bár az egészségem korántsem volt kielégítőnek mondható, hiszen rengetegszer voltam rosszul és nagyon sokat szédültem, fizikai állapotomban óriási javulás állt be, még fiatalabb éveimhez képest is. Mivel nyáron a vívóedzés szünetelt, feljártam a töltésre futni. A kezdeti időszak iszonyú volt. Két-három kilométernyi futás után, amint lefelé vánszorogtam a töltésoldalon, számtalanszor úgy éreztem, ezt nem élem túl...

Hát tévedtem. Tömerdek ijesztő rosszullét árán 1990-től alkalmanként tízezer métert tudtam futni. Aztán a fizikai megerőltetés kiváltotta rosszullétek kezdtek elmaradni, és 1991 nyarán már hetente háromszor lefutottam a tíz kilométert. Emellett 3-4 alkalommal jártam úszni. Télen az úszás maradt, csak a futást váltotta fel a rendszeres vívóedzés. A rendszeres mozgás komoly testsúlycsökkenést eredményezett, ami tovább javította a közérzetemet: 78–80 kilogrammról 65–69-re fogytam le, és ez 2000-re beállt 69–70 kilogrammra.

Természetesen senkinek sem javasolom, hogy az én példámat kövesse, még akkor sem, ha történetesen képes lenne rá fizikailag; a túlerőltetés esetenként nálam is előidézett átmeneti rosszabbodást, amit fel foghattam volna intő jelként is: okosabban osszam be az erőmet...

Persze én abban az időben – pillanatnyi állapotom szerint – hol elfogadtam, hogy SM-beteg vagyok, hol meg nem. Amikor jobban voltam, hajlamos voltam arra, hogy ne higgyek a betegségemben; ha viszont rosszul éreztem magam, akkor biztosan tudtam, hogy ez a bajom. Munkabíró képességem is jelentősen javult, sőt, 1993-tól elkezdtem másodállásban a helyi televíziónál dolgozni.

Hogy így talpra tudtam állni, hálával tartozom edzőmnek, Dudás Zoltánnak, aki sokszor még úszni is eljárt velem, és barátaimnak, akikkel együtt vívtam: a Pető fivéreknek és Karácson Zsoltnak.

Magánéleti és munkahelyi gondjaim azonban kifejezetten rontottak az állapotomon. 1991-ben elváltam és ugyanebben az időszakban vált mindennaposá a létbizonytalanság is a munkahelyemen. Nővérem, aki egyedül nevelte 16 éves fiát, szintén ebben az évben halt meg rákban. Így egyszerre lettem elvált szülő és gyámja.

1993-ban értem el utolsó sikeremet a kardvívásban: az Országos Vidékbajnokságon túsaránnyal estem ki a döntőből. A következő szezonban a találatjelzős „villanykard” országosan kötelező bevezetésével a vidéki klubokban gyakorlatilag elsorvasztották a kardvívást. Lelkileg erősen megviselt, hogy aktív versenyzőből egyik pillanatról a másikra hobbispor-

tolóvá váltam. Jártunk még vívni, de ez már nem olyan volt, mint régen; és amikor rám törtek a szédülésszerű rosszullétek, a pánikrohamok, már nem tudtam azzal felrázni magam, hogy „Szedd össze magad, hiszen másodosztályú kardvívó vagy!”

1993-tól a sorozatos munkahelyi problémák (sosem tudtuk, melyikünket rakják ki legközelebb az üzemirányító központból) és a magánéleti gondok mintegy évenkénti rendszerességgel félhivatalos neurológiai vizsgálatra kényszerítettek. A palettán zsidóbadásos, szédülésszerű panaszok és különböző szorongásos rohamok szerepeltek, amelyek háttérben a pszichés megterhelések okozta átmeneti állapotrosszabbodás állt. Behatóbb vizsgálatra, ismételt lumbálpunkcióra nem tudtam elszánni magam, viszont az egyéb neurológiai vizsgálatok nem mutattak ki különösebb eltérést.

Közben egyre intenzívebben kezdtem belefolyni a televíziózásba; „művészi ambícióim” kibontakozásával párhuzamosan ugyanakkor mind nehezebben viseltem vasúti munkahelyem merev és idegörlő légkörét.

Így telt el újabb négy év, kétségek és remények között. Azután 1997-ben, amikor már együtt laktam jelenlegi feleségemmel, beütött a krach: újabb látóideg-gyulladás következtében átmenetileg elvesztettem bal szemem látásának 80 százalékát. Ezzel a szememmel csak homályos foltokat láttam. Kétségbe voltam esve. Bár a szemészeti klinikán kapott szteroidinjekció nagyjából helyreállította a látásomat, az ismételt neurológiai kivizsgálást és a lumbálpunkciót nem volt értelme tovább halogatni.

Következik: Hivatalosan is SM betegként (V. rész)